

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาและการแต่งกายเป็นวัฒนธรรมที่มีการสร้างสรรค์และสืบทอดโดยการปฏิบัติต่อ ๆ กันไปจากคนรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง และสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ แต่ภาษาและการแต่งกายก็มีธรรมชาติเหมือนกับวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

คำว่า “วัฒนธรรม” มีผู้ให้คำนิยามแยกไปตามสาขาที่คนได้เรียนรู้ เช่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นผลงานของกลุ่มคน เช่น ภาษา กฎหมาย ศีลปะ ศาสนา ศิลธรรม เป็นต้น

หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยการสื่อสารต่อกัน ขนบธรรมเนียม จารีต และสถาบันต่าง ๆ

หมายถึง ผลรวมของการสั่งสมสร้างสรรค์ภูมิปัญญา ที่ถ่ายทอดสืบต่อมาของสังคมนั้น ๆ หรือคือ ประสพการณ์ ความรู้ความสามารถที่สังคมนั้นมีอยู่ หรือเป็น “เนื้อตัว” ทั้งหมดของสังคมนั้น (พระเทพเวที(ประยูรฯ ปยุตโต)

จากความหมายดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า วัฒนธรรม ก็คือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งหมด เป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ทักษะคติ วิถีชีวิต ฯลฯ รวมทั้งผลผลิตของพฤติกรรมดังกล่าวด้วย สมาชิกในสังคมมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ และมีการถ่ายทอดต่อไปยังชนรุ่นหลัง

การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมนี้ ผงงจิตต์ อริคนันตะ (2522,14) กล่าวว่า วัฒนธรรมมีลักษณะไม่อยู่นิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม หากเป็นไปอย่างช้า ๆ เรียกว่า static ถ้าเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เรียกว่า dynamic

อุทัย หิรัญโต (2522:96-99) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงและการผสมผสานทางวัฒนธรรมไว้ว่า การที่ได้มีการติดต่อกับกลุ่มคนต่าง ๆ ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม เป็นวิธีการที่รับเอาวัฒนธรรมของสังคมอื่นมาปฏิบัติ การผสมผสานวัฒนธรรมเป็นภาวะการณ์ที่วัฒนธรรมต่างสังคมมากระทบกัน แล้วมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วหรือช้า ก็อยู่ที่การผสมผสานของวัฒนธรรมนั่นเองว่าจะมีมากน้อยและมีคามเข้มข้นเพียงไร วัฒนธรรมในสังคมจะสูญเสียบุคคลิกภาพของคนไปหรือไม่ อยู่ที่การรู้จักดึงเอาสิ่งที่ดีและผลก่อกำเนิดสิ่งที่ไม่ดี ซึ่งจะทำให้วัฒนธรรมของคนงอกงาม แต่ถ้าผลก่อกำเนิดไม่เป็น ขอมรับเอาวัฒนธรรมอื่น วัฒนธรรมของคนก็จะหมดบุคคลิกภาพและปัจเจกภาพ (individuality) ไป โดยถูกกลืนเข้าไปอยู่ในวัฒนธรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง

สุพัศรา สุภาพ (2539:38-39) กล่าวว่า การผสมผสานทางวัฒนธรรม (acculturation) เป็นวิธีการรับเอาวัฒนธรรมของสังคมอื่นมาปฏิบัติเพราะมีการติดต่อกันกัน อย่างไรก็ตามสังคมต่าง ๆ ย่อมจะหวงแหนและรักษาวัฒนธรรมเดิมของตนไว้ โดยทั่วไปเราจะรับวัฒนธรรมของเราจากการอบรมสั่งสอน แต่เรารับวัฒนธรรมของคนอื่นจากการติดต่อ จากการเดินทาง จากการอยู่ต่างแดน จากหนังสือและข้อเขียนและจากวิธีการอื่น ๆ

ประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง แต่ในวัฒนธรรมของชาติ ก็จะมีอนุวัฒนธรรม(subculture) ซึ่งหมายถึง วัฒนธรรมรองโดยในแต่ละภาคของประเทศไทยจะมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษาหรือเครื่องแต่งกาย ความเป็นอยู่ เช่น ภาคใต้พูดถิ่น ๆ และเร็ว ภาคเหนือพูดช้า ๆ ภาคเหนือใต้ม่อฮ่อม ภาคใต้ทุ่งไร่ไร่ หรือในด้านอาหารการกินก็เช่นกัน ทางอีสานนิยมกินถาดบเลียด ทางใต้ชอบกินแกงไตปลา เป็นต้น

สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นจังหวัดทางภาคเหนือของไทย ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่ามีศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีที่งดงามน่าประทับใจ และนี้เป็นภาพลักษณ์ที่ดีของเมืองเชียงใหม่ที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชม ตามประวัติความเป็นมา เชียงใหม่นั้นเป็นเมืองที่ได้สร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. 1839 นับถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2539)

มีอายุรวม 700 ปี โดยสภาพภูมิประเทศแล้ว เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีป่าเขาทั่วไป แต่ตัวเมืองเชียงใหม่ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง มีประชาชนอยู่กันอย่างหนาแน่น ซึ่งจำนวนประชากรในปัจจุบันมีทั้งสิ้น 1,480,903 คน เดิมในสมัยโบราณ เมืองเชียงใหม่เคยอยู่ในอำนาจปกครองของพม่า นอกจากนี้ยังมีการคบค้าสมาคมกับพวกไทยลื้อ จีน และ ไทยใหญ่อย่างใกล้ชิดอีกด้วย ต่อมาภายหลังประมาณ ปี พ.ศ. 2427 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้เชียงใหม่เป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรไทย อยู่ในมณฑลพายัพ ตั้งแต่นั้นเชียงใหม่จึงมีการติดต่อกับคนในแถบภาคกลาง และภาคอื่น ๆ ซึ่งมีผลต่อการสื่อสารแลกเปลี่ยน สัมผัสและผสมผสานวัฒนธรรมและภาษาของคนภาคกลางเข้าไว้ด้วย

แม้ว่าเชียงใหม่จะมีการติดต่อกับกลุ่มคนหลายกลุ่ม แต่ชาวเชียงใหม่ก็มีการสร้างสรรค์และสืบสานวัฒนธรรมของตนเองจากบรรพบุรุษรุ่นสู่รุ่นต่อ ๆ มาอย่างเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเชียงใหม่กลายเป็นเมืองใหญ่ที่มีการพัฒนาในเกือบทุกด้าน ทั้งด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร การขนส่ง และการท่องเที่ยว อย่างต่อเนื่องตามนโยบายการขยายการพัฒนาของรัฐบาล ส่งผลให้โครงสร้างของสังคมและวิถีชีวิตของชาวเชียงใหม่เปลี่ยนแปลงไป เชียงใหม่วันนี้กลายเป็นเมืองที่น่าห่วง เพราะกำลังเผชิญกับปัญหาหลาย ๆ ประการ เช่น ปัญหาความแออัดของอาคารบ้านเรือน ปัญหาการจราจร สภาพแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาการก่อสร้างอาคารสูงที่ทำลายภูมิทัศน์ รวมถึงปัญหาที่มีความสำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งคือปัญหาทางด้านศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมเป็นเอกลักษณ์ที่กำลังจะสูญหายไป สำหรับวัฒนธรรมที่มีอยู่ในปัจจุบันแม้ว่าจะไม่ได้สูญเสียเอกลักษณ์ของตนเองไปเสียทั้งหมด แต่ก็เป็นที่น่าห่วงเกี่ยวกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมในอนาคต เพราะวัฒนธรรมหลายด้านมีการเปลี่ยนแปลงไปมากจนบางอย่างคงเหลือไว้เพียงเพื่อการอนุรักษ์เท่านั้น ตัวอย่างเช่น วัฒนธรรมการแต่งกาย เป็นต้น

จากความเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมของชาวเชียงใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยให้ความสนใจอยู่อย่างมากคือ วัฒนธรรมการแต่งกายพื้นเมืองและการใช้ภาษาคำเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน

ด้านการแต่งกายนั้น ปัจจุบันได้เปลี่ยนไปมากจนคนรุ่นใหม่ ไม่รู้จักว่า การแต่งกายที่ถูกต้องและเหมาะสมแต่ดั้งเดิมคืออะไร ทำให้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมการ แต่งกายของคนเชียงใหม่ในดินแดนที่เรียกว่าล้านนาไทย เกิดความสับสนเพราะขาดการ ชี้นำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันถึงเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมและถูกต้อง นอกจากนี้คน เชียงใหม่ปัจจุบันนิยมแต่งกายพื้นเมืองกันน้อยมาก โดยส่วนใหญ่จะแต่งกันก็ต่อเมื่อมีงาน เทศกาลตามประเพณีหรืองานบุญเท่านั้น ลักษณะของการแต่งกายก็มีการประยุกต์ให้เข้ากับ สมัยนิยมมากกว่าเป็นการแต่งกายตามลักษณะล้านนาเชียงใหม่ดั้งเดิม ในกลุ่มของชาว เชียงใหม่รุ่นใหม่พบว่าไม่นิยมแต่งกายพื้นเมืองหรือแต่งน้อยมาก สำหรับปรากฏการณ์ ด้านภาษานั้น ชาวเชียงใหม่ปัจจุบันมีการนำภาษาหรือคำในภาษากลางมาใช้พูดเป็นสำเนียง อย่างเชียงใหม่กันมาก มีคำในภาษาเชียงใหม่มากมายหลายคำที่คนเชียงใหม่รุ่นใหม่ไม่ทราบ ความหมาย

ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมของชาวเชียงใหม่นี้ หลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนได้ ให้ความสำคัญและให้ความสนใจในการรณรงค์ เพื่อให้วัฒนธรรมของเชียงใหม่ยังคงเป็น เอกลักษณ์ของชาวเชียงใหม่สืบไป สำหรับการรณรงค์ด้านการใช้ภาษาคำเมืองและการ แต่งกายพื้นเมืองนั้น ได้มีการดำเนินการและมีการนำสื่อหลายประเภทมาใช้เพื่อการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่และรณรงค์

ในส่วนของ การดำเนินการโดยส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จังหวัด เชียงใหม่ได้กำหนดนโยบายในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยการเชิญชวนให้ประชาชน แต่งกายพื้นเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นปีที่นครเชียงใหม่ มีอายุ ครบ 700 ปี ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะประธานคณะกรรมการวัฒนธรรม จังหวัด เชียงใหม่ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่ง โดยมีศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่เป็น ผู้ประสานการประชุมผู้รู้ ซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเหนือ และผู้รู้ท้องถิ่น ทำ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งกายของชาวเชียงใหม่ในช่วง 8 ทศวรรษที่ผ่านมา ทั้ง จากหลักฐานเอกสาร ภาพจิตรกรรมฝาผนัง ภาพถ่ายในอดีตและประติมากรรมของผู้รู้ท้องถิ่น เพื่อให้ได้ภาพรวมของรูปแบบการแต่งกายของชาวเชียงใหม่ นอกจากนี้กลุ่มสถาบันอุดม ศึกษาภาคเหนือ(จังหวัดเชียงใหม่) ได้จัดเสวนาและจัดประชุมสัมมนาในเรื่องดังกล่าวนี้ด้วย

เพราะเห็นปัญหาวิกฤตของการแต่งกายพื้นเมืองเชียงใหม่ ช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากได้เกิดการผสมผสานการแต่งกายของชนกลุ่มชาติพันธุ์ไทยหลายกลุ่มในด้านนา อาทิ การแต่งกายของชาวไทยลื้อ ชาวไทยจีน ชาวไทยใหญ่ ชาวไทยภูเขา รวมถึงชาวไทยภาคกลาง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดภาพที่แปลกตาดึงดูดความสนใจแก่คนทั่วไป ซึ่งทำให้เกิดการทับซ้อนเพราะไม่อาจกำหนดได้ว่า การแต่งกายที่มีความงามถือเป็นความพอดีคงเอกลักษณ์ของการแต่งกายแบบเชียงใหม่ และกลุ่มชาติพันธุ์ไทยในจังหวัดเชียงใหม่เป็นอย่างไร จากการประชุมสัมมนาและการเสวนาที่จัดขึ้นนำไปสู่การกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของการแต่งกายแบบล้านนาเชียงใหม่ ซึ่งได้มีการจัดนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการเผยแพร่เพื่อให้ชาวเชียงใหม่ได้รับทราบถึงการแต่งกายที่เหมาะสมตลอดจนการเชิญชวนให้แต่งกายพื้นเมืองเชียงใหม่ในโอกาสต่าง ๆ

ในด้านการดำเนินการด้านวัฒนธรรมการใช้ภาษาคำเมืองนั้น เท่าที่ปรากฏแม้จะมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้พูดภาษาคำเมืองอยู่บ้าง แต่ก็นับว่าน้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระดับของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมไม่มีความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดและเป็นรูปธรรมเท่าวัฒนธรรมการแต่งกาย และเท่าที่ปรากฏในปัจจุบัน คนเชียงใหม่ยังพูดภาษาคำเมืองกันเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในด้านคำที่ใช้ในปัจจุบันและอนาคตนับว่ามีอยู่สูง โดยชาวเชียงใหม่ปัจจุบันนิยมนำคำภาษากลางมาพูดเป็นสำเนียงพื้นเมืองกันมาก ในส่วนนี้หน่วยงานและสื่อมวลชนบางส่วน เช่น หนังสือพิมพ์ และวิทยุ ก็ได้ออกมาให้ความสำคัญ โดยเชิญชวนให้ชาวเชียงใหม่ใช้ภาษาคำเมือง โดยการนำเสนอเนื้อหาด้านคำและความหมายของคำเมืองด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ และให้ความสำคัญกับกลุ่มคนรุ่นใหม่เป็นสำคัญ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาถึงตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมด้านการใช้ภาษาคำเมืองและการแต่งกายพื้นเมืองของชาวเชียงใหม่ นั่นคือความทันสมัยในระดับบุคคลของชาวเชียงใหม่ การเปิดรับข่าวสาร สิ่งแวดล้อมทางสังคม รวมถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้ภาษาและการแต่งกายพื้นเมืองด้วย

หอสมุดกลาง สถาบันเวทียบริการ
พุทธกาลกรณัมพ.ม.เขตลี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัยกับพฤติกรรมการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองของประชาชนในเขต อ. เมือง จ. เชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองของประชาชนในเขต อ. เมือง จ. เชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางสังคมกับพฤติกรรมการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองของประชาชนในเขต อ. เมือง จ. เชียงใหม่
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองของประชาชนในเขต อ. เมือง จ. เชียงใหม่

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองต่างกัน
4. ประชาชนที่มีความทันสมัยมากมีการแต่งกายพื้นเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีความทันสมัยน้อย
5. ประชาชนที่มีความทันสมัยมากมีการใช้ภาษาคำเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีความทันสมัยน้อย
6. ประชาชนที่มีฐานะเศรษฐกิจต่างกันมีการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองต่างกัน
7. พฤติกรรมการแต่งกายและการใช้ภาษาของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาและการแต่งกายพื้นเมืองของประชาชน

8. การส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาและการแต่งกายพื้นเมืองของประชาชน

9. การส่งเสริมวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาและการแต่งกายพื้นเมืองของประชาชน

10. พฤติกรรมการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองของเพื่อนและเพื่อนบ้านมีความสัมพันธ์กับการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองของประชาชน

11. ประชาชนที่เปิดรับข่าวสารด้านวัฒนธรรมมากมีการแต่งกายและการใช้ภาษาพื้นเมืองมากกว่าประชาชนที่เปิดรับข่าวสารด้านวัฒนธรรมน้อย

ขอบเขตของการวิจัย

- กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคือคนพื้นเมืองเชียงใหม่ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป พื้นที่ที่ทำการศึกษา ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และพื้นที่นอกเขตเทศบาล ฯ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 258,041 คน
- ภาษาที่ทำการศึกษา จำกัดเฉพาะภาษาพูด ซึ่งเป็นภาษาพื้นเมืองของเชียงใหม่
- ตัวแปรที่ทำการศึกษา เลือกศึกษาเฉพาะตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ) ความทันสมัย สิ่งแวดล้อมทางสังคม และการเปิดรับข่าวสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความแตกต่างด้านประชากรศาสตร์ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ภาษาและการแต่งกายพื้นเมืองของชาวเชียงใหม่

2. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัยและการเปิดรับข่าวสาร

เกี่ยวกับการอนุรักษ์ภาษาและการแต่งกายพื้นเมืองเชียงใหม่กับพฤติกรรมการใช้ภาษาและการแต่งกายพื้นเมืองเชียงใหม่

3. ข้อมูลที่ศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบในการวางแผนเพื่อการเผยแพร่และอนุรักษ์วัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ได้

4. ผลการศึกษาที่ได้ ทำให้ทราบว่ามีความเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมในสังคมของชาวล้านนาเชียงใหม่ ซึ่งจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านวัฒนธรรมและผู้สนใจ มองเห็นทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เกิดความเข้าใจสภาพของการเปลี่ยนแปลงและสามารถกำหนดแนวทางหรือนโยบายต่าง ๆ เกี่ยวกับการรักษาหรืออนุรักษ์วัฒนธรรมได้

นิยามศัพท์

ความทันสมัย

หมายถึง การมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกไว้ในครอบครอง คุณลักษณะที่แสดงออกในการรับรู้ (Preceiving) การแสดงออก ทำที่ทัศนคติ การให้คุณค่ากับสิ่งต่าง ๆ ตามแนวคิดของ Inkeles ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยแวดล้อม เช่น ความพร้อมที่จะหาประสบการณ์ใหม่ การเห็นคุณค่าของเวลา ความเชื่อในหลักเหตุผล ความทะเยอทะยาน ความสนใจในข่าวสาร การเปิดใจกว้างยอมรับการเปลี่ยนแปลง การรู้จักวางแผน เป็นต้น

ภาษาคำเมือง

หมายถึง ภาษาท้องถิ่นหรือภาษาพื้นเมืองที่ประชาชนใช้สื่อสาร ในที่นี้ศึกษาเฉพาะภาษาพูด โดยพิจารณาที่รูปลักษณะของคำและประโยค รวมถึงโอกาสและความบ่อยครั้งที่ใช้

- การแต่งกายพื้นเมือง** หมายถึง การแต่งกายของคนท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ
 ในที่นี้ศึกษาเฉพาะเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม โดยพิจารณาที่ความ
 บ่อยครั้งในการแต่ง โอกาสที่แต่ง ลักษณะของชุดที่แต่ง
- การเปิดรับข่าวสาร** หมายถึง ความบ่อยครั้งในการฟัง การดู การอ่าน ข่าวสาร
 จากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์
 นิตยสาร สื่อบุคคล สื่อพื้นบ้าน
- ลักษณะทางประชากรศาสตร์** หมายถึง ลักษณะของประชากร ซึ่งมีความแตกต่างกัน
 ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาฐานะเศรษฐกิจ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย